Próg dziesięciolecia pontyfikatu Jana Pawła II, będący zarazem progiem siedemdziesięciolecia odzyskania przez Polaków suwerennego państwa, ma tutaj, w Lublinie, wymowę szczególną. W Lublinie bowiem, który dzięki unii z roku 1569 jest symbolem alternatywy – dziś nie mniej niż ongiś aktualnym – wobec augsburskiego „Cuius regio eius religio", wraz z odrodzeniem niepodległej Polski rodzi się Katolicki Uniwersytet Lubelski, uczelnia, której chlubą pozostanie na zawsze autor pytania historiozoficznego i poetyckiego zarazem: „Czyż może historia popłynąć przeciw prądowi sumień?" Autorem tym jest Karol Wojtyła, polski kardynał, wieloletni profesor KUL-u, a od 16 października 1978 roku papież.

Owa potrójna okoliczność, wiążąca się z tym miejscem, oddaje miarę naszej odpowiedzialności za to miejsce i ten czas w dziejach Polski, Europy i świata. Wartości skupione w owym rocznicowym punkcie unaoczniają nam trud zobowiązania, do którego podjęcia zostaliśmy w swoim czasie zrodzeni. Stanowią zarazem o kształcie ethosu, któremu wierność jest sprawą naszej kulturowej tożsamości.

W czasach dezorientacji lub zagłuszania wolności ethos, którego zasadą jest światło prawdy, posiada moc wyzwalającą. Prawda narodu przemawiająca ideą niepodległości, prawdą uniwersytetu nakazująca strzec niezawisłości wiedzy w społeczeństwie i prawda kierująca wolnością jako ostateczny horyzont człowieka: prawda o nim samym jako kimś, z kim utożsamił się do końca Bóg-człowiek, prawda o nim jako „drodze Kościoła", oto wartości oświetlające dziś naszym sumieniom kierunek – chociażby przeciw prądowi dziejów!

Składając na progu drugiego dziesięciolecia pontyfikatu niniejszy numer „Ethosu", umieszczamy w nim owoc namysłu nad tymi wymiarami rzeczywistości, w których obecność ducha Jana Pawła II jest bodaj najżywsza i najbardziej znacząca. Owoc owego namysłu przedstawili ludzie nauki i Kościo-

ła na sesji zorganizowanej z okazji dziesięciolecia pontyfikatu*. Ich bliskość temu, co niesie ze sobą przesłanie Papieża, czyni ich bliskimi Jemu samemu, i nam. Współprawda jest tu motywem dawania świadectwa.

Taka jest też racja faktycznej rezygnacji przez redakcję „Ethosu" z pełnego tekstu wprowadzającego do niniejszego numeru. Rocznica pontyfikatu, na którą z uwagą i nadzieją spogląda większość dzisiejszego świata, jest tytułem, którego nie odważylibyśmy się podjąć z pozycji redakcji. Pragniemy oddać w tym miejscu głos autorowi – jest nim kardynał Joseph Ratzinger – którego bliskość myśli i osobie Ojca Świętego, bliskość potwierdzona osobistym wyborem Papieskim, upoważnia go w sposób szczególny do mówienia o tym dziesięcioleciu w tym miejscu.

Redakcja

---

* Sesja zatytułowana *O podmiotowość osoby i społeczeństwa* zorganizowana została w dniach 8-16 X 1988 r. przez Instytut Jana Pawła II KUL oraz Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie.